

KRETINGOS LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽILVITIS“

ETIKOS IR ANTIKORUPCINIO ELGESIO TAISYKLĖS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kretingos lopšelio-darželio „Žilvitis“ (toliau – Lopšelis-darželis) etikos ir antikorupcinio elgesio taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato pagrindinius lopšelio-darželio darbuotojų veiklos vertybinius principus, elgesio normas, kurių jie įpareigojami laikytis atlikdami teisės aktuose nustatytas pareigas ir vykdydami jiems pavestas funkcijas.

2. Taisyklių tikslas – kurti ir palaikyti atsparią korupcijai darbo aplinką lopšelyje-darželyje, ugdyti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, atsparumą korupcijai, lojalumą, atsakingumą ir sąžiningumą, didinti lopšelio-darželio veiklos skaidrumą, viešumą, lopšelio-darželio autoritetą bei jo darbuotojų pagarbius tarpusavio ryšius, santykius ir klientų pasitikėjimą.

3. Lopšelio-darželio darbuotojai, įgyvendindami jiems pavestus uždavinius ir funkcijas (toliau – Funkcijos), įsipareigoja laikytis Lietuvos Respublikos ir tarptautinių teisės aktų, reglamentuojančių korupcijos prevenciją, reikalavimų, netoleruoti korupcinio elgesio, neteisėtų dovanų, nepotizmo, interesų konflikto, kyšininkavimo, papirkimo, prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo pareigomis ir kitų korupcinio nusikalstamų veikų bei kitų teisės normų pažeidimų.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Asmeninis suinteresuotumas** – moralinis įsipareigojimas, turtinė ar neturtinė nauda arba kitas panašaus pobūdžio interesas, kuris būtų palankus jam asmeniškai arba jam artimiems asmenims.

4.2. **Darbuotojui artimi asmenys** – tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai, sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka.

4.3. **Diskreditavimas** – tokie darbuotojo veiksmai, kurie visuomenės akyse akivaizdžiai kenkia Lopšelio-darželio autoritetui, griauna pasitikėjimą ja, kompromituoja.

4.4. **Dovana** – laikomas bet kuris materialinę vertę turintis daiktas, turtas, turtinė teisė, paslauga ar kita nauda, ką galima įvertinti pinigais, t. y. daiktai, paslaugos, įvairios pramogos, nuolaidos, dovanų čekiai, paskolos ir kita, siūloma ir/ar suteikiama Lopšelio-darželio darbuotojui. Kai tai yra ar gali būti susiję su tiesioginiu ar netiesioginiu poveikiu jo veiksams ar sprendimams.

4.5. **Interesų konfliktas** – tai situacija, kai darbuotojas privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kuris susijęs ir su jo privačiais interesais.

4.6. **Įžeidimas** – tai situacija, kai darbuotojas viešai/neviešai veiksnu, žodžiu ar raštu pažemino žmogaus garbę ir orumą.

4.7. **Taisyklių pažeidimas** – šiose Taisyklėse nustatytų darbuotojo elgesio normų pažeidimas, padarytas tiek veiksnu, tiek neveikimu dėl darbuotojo kaltės.

4.8. **Privatūs interesai** – tai darbuotojo (ar jo artimo asmens) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos priimamiems sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

4.9. **Korupcija** – pasiūlymas, pažadas ar davimas bet kokios naudos kitam asmeniui už neteisėtą atlygį, kad būtų atliktos arba neatliktos to asmens pareigos arba kurstymas priimti kokią nors naudą kaip neteisėtą atlygį arba jos priėmimas už pareigų atlikimą arba neatlikimą.

4.10. **Kronizmas** – draugų ir bičiulių protegavimas ir jų globa, naudojantis turimomis pareigomis ir statusu.

4.11. **Nepotizmas** – artimų asmenų, šeimos narių protegavimas ir jų globa, naudojantis užimamomis pareigomis ir statusu.

4.12. **Skaidrumas** – veiklos politika, susijusi su atvirumu, viešumu, atskaitingumu, sprendimus priimančiųjų atsakomybe, sprendimų pagrįstumu, aiškumu, informacijos sklaida, komunikavimu.

4.13. **Vadovai ir padalinių vadovai** – direktorius, pavaduotojas ugdymui, ūkio dalies vedėjas.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatyme ir Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme.

II. SKYRIUS ETIŠKO IR ANTIKORUPCINIO ELGESIO PRINCIPAI

6. Lopšeli-darželio pagrindiniai etikos ir antikorupcinio elgesio principai, padedantys pasiekti geresnių veiklos rezultatų:

6.1. **Pagarba žmogui ir valstybei.** Gerbti žmogų, jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas. Laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, įskaitant Lopšelio-darželio vidaus teisės aktus. Tinkamai, rūpestingai, kvalifikuotai, atsakingai atlikti savo pareigas. Su žmonėmis bendrauti geranoriškai ir pakančiai, nepaisant jų asmens savybių, turtinės ar visuomeninės padėties, mandagiai elgtis su ugdytiniais, jų atstovais, kolegomis, pavaldiniais ir kitų juridinių asmenų atstovais. Kalba, veiksmais ar siūlomais sprendimais nediskriminuoti jokio asmens ar visuomenės grupės ir imtis teisėtų priemonių užkirsti kelią pastebėtai diskriminacijai. Nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio jiems padėti, dėmesingai reaguoti į ugdytinių, jų atstovų, kolegų, kitų asmenų prašymus ir siūlymus. Šio reikalavimo privalu laikytis net sudėtingomis aplinkybėmis ar esant stresinėms situacijoms.

6.2. **Konfidencialumas.** Darbuotojas įsipareigoja neskelbti informacijos, kuri jam patikima tvarkyti (naudotis) darbo metu, jos neatskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgaliesiems jos sužinoti, užtikrinti jam pateiktų dokumentų ir informacijos kompiuterinėse laikmenose saugumą. Dokumentuose ir kompiuterinėse laikmenose laikomos informacijos nenaudoti savo šeimos narių, kitų asmenų, verslo, materialiniams ar kitiems poreikiams tenkinti. Informacija apie ugdytinius ar darbuotojus tretiesiems asmenims teikiama tik teisės aktuose nustatytais atvejais ir tvarka.

6.3. **Skaidrumas ir viešumas.** Lopšelio-darželio veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira įvertinti. Darbuotojai savo veikloje privalo užtikrinti teisės aktuose nustatytą savo veiksmų, priimanų sprendimų ir atliekamų darbų viešumą, prireikus pateikti sprendimų priėmimo bei darbų atlikimo motyvus, teikti informaciją vienas kitam ir kitiems viešojo sektoriaus subjektams ir visuomenei (informacijos teikimas gali būti ribojamas tik teisės aktuose nustatytais atvejais) ir vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto bei elgtis taip, kad nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra.

6.4. **Atsakomybė.** Lopšelio-darželio darbuotojai turi atsakyti už savo sprendimus, veiksmų padarinius, tinkamą informacijos, dokumentų naudojimą ir jų konfidencialumą.

6.5. **Objektyvumas.** Lopšelio-darželio darbuotojų sprendimų priėmimas ir kiti veiksmai vykdant pavestas tarnybines funkcijas turi būti nešališki ir objektyvūs.

6.6. **Teisingumas.** Lopšelio-darželio darbuotojai privalo vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydami tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų: būti teisingi nagrinėdami prašymus, skundus, pareiškimus, nepiktnaudžiauti suteiktomis galiomis, naudoti savo darbo laiką efektyviai ir tik tarnybinių funkcijų vykdymui.

6.7. **Sąžiningumas ir nešališkumas.** Lopšelio-darželio darbuotojai privalo deklaruoti savo privačius interesus teisės aktų nustatyta tvarka ir atvejais, elgtis nepriekaištingai, nepriimti, neteikti ir nesiūlyti netinkamų dovanų, nebūti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų teisės aktais uždraustų veikų iniciatoriais, planuotojais ar vykdytojais, būti objektyvūs priimdami sprendimus,

vengti asmeniškumo, išklausti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui priimti tinkamiausią sprendimą, nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms.

7. Lopšelis-darželis užtikrina jos veiklą reglamentuojančių Kretingos rajono, nacionalinių teisės aktų reikalavimų, antikorpucinio elgesio normų ir standartų, skaidrios veiklos principų, antikorpucijos politikos nuostatų įgyvendinimą savo veikloje.

III. SKYRIUS

ETIŠKO IR ANTIKORUPCINIO ELGESIO NORMOS

8. Vadovas užtikrina sprendimų objektyvumą susilaikydamas nuo bet kokių veiksmų, kurie galėtų suteikti pagrindo abejoti vadovybės nešališkumu, savo elgesiu rodo pavyzdį pavaldiems darbuotojams.

9. Lopšelio-darželio darbuotojai, atlikdami jiems pavestas funkcijas, neturi teisės priimti ir (ar) teikti dovanų, išskyrus įstaigai skirtų reprezentacinių dovanų arba paramos-labdaros, kuri priimama pildant priėmimo-perdavimo aktą arba paramos-labdaros komisija priima dovaną kai paramą ją įvertindama, perduodama registruoti, saugoti ir eksploatuoti.

10. Lopšelyje-darželyje netoleruojamas nepotizmas ir kronizmas.

11. Lopšelio-darželio darbuotojai dirbantys vadovaujančiose pareigose privalo deklaruoti viešuosius ir privačius interesus, pajamas ir turtą teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindais, o dalyvaujantys viešųjų pirkimų procedūrose privalo deklaruoti viešuosius ir privačius interesus.

12. Lopšelio-darželio darbuotojams draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas funkcijas, jeigu atliekamos funkcijos yra susijusios su jų privačiais interesais. Tokiu atveju lopšelio-darželio darbuotojas turi nusišalinti ar būti nušalintas nuo bet kokių interesų konfliktą sukeliančių ar galinčių sukelti klausimų nagrinėjimo ir (ar) sprendimų rengimo, svarstymo ir (ar) priėmimo, teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindais.

13. Vadovas ir (ar) jos įgalioti asmenys pagal kompetenciją kontroliuoja, kaip darbuotojai laikosi viešųjų ir privačių interesų derinimo reikalavimų, teikia rekomendacijas, konsultuoja, ugdo darbuotojų antikorpucinį sąmoningumą, siekdami užtikrinti efektyvią viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją.

14. Lopšelio-darželio darbuotojai netoleruoja neskaidraus, šališko elgesio, sužinoję apie planuojamus, daromus ar padarytus teisės normų pažeidimus, informaciją apie visus tokio pobūdžio atvejus informuoja savo tiesioginį vadovą, ar Lopšelio-darželio įgaliotą asmenį.

15. Lopšelis-darželis savo interneto svetainėje viešina visą informaciją, kurią privalo atskleisti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Darbuotojai tiesiogiai ar netiesiogiai nenaudoja informacijos, kurią sužinojo vykdydami funkcijas, asmeninei ir (ar) kitu asmenų naudai gauti. Nedarbo metu ar nutrūkus darbo santykiams su lopšeliu-darželiu, asmenys privalo užtikrinti informacijos, kurią sužinojo vykdydami funkcijas lopšelyje-darželyje, konfidencialumą teisės aktų nustatyta tvarka, tiesiogiai ar netiesiogiai nenaudoti šios informacijos asmeninei ir (ar) kitų asmenų naudai gauti.

16. Vadovai prisiima atsakomybę ir įsipareigoja savo asmeniniu pavyzdžiu, kasdieniais darbais, kurti ir palaikyti antikorpucinę aplinką, pagrįstą pagarba darbuotojams, paslaugų gavėjams ir kitiems asmenims, kuomet vadovų ir darbuotojų dialogas, abipusis pasitikėjimas, aiškus, kiekvieno darbuotojo funkcijų, atsakomybių ir lūkesčių nustatymas, kompetentingas bendradarbiavimas su interesantais ir kitais asmenimis skatina antikorpucinės, racionalios ir efektyvios veiklos įgyvendinimą, stiprina dalykinę reputaciją ir didina visuomenės.

17. Draudžiamos bet kokio pobūdžio dovanos, materialinė parama ar kita pagalba lopšelio-darželio ištekliams politinėms partijoms, jų atstovams, taip pat kandidatams į politines pareigas.

18. Lopšelis-darželis imasi visų būtinų priemonių, kad savo veikloje užkirstų kelią korpucinio pobūdžio nusikalstamų veikų bei kitų teisės normų pažeidimams.

19. Lopšelio-darželio darbuotojų tarpusavio santykiai turi būti grindžiami mandagumu, taktiškumu, sąžiningumu, draugiškumu ir pasitikėjimu, savitarpio pagalba.

20. Darbuotojai turi būti geranoriški ir vengti asmeninio įžeidinėjimo, orumo žeminimo, asmens menkinimo, apkalbų, šmeižto, bet kokios formos priekabiavimo ar smurto. Pastebėję netinkamą elgesį – stabdyti nedelsiant, apie tai pranešti Lopšelio-darželio vadovams arba Lopšelio-darželio vadovo įgaliotam asmeniui.

21. Darbuotojai ir vadovai bendrauja korektiškai, pagarbiai, geranoriškai.

22. Darbuotojas vykdo visus teisėtus vadovų nurodymus, išskyrus atvejus, tiesioginio vadovo pavedimas verčia pažeisti įstatymus ir šias taisykles. Apie tokį pavedimą pranešama Lopšelio-darželio direktoriui arba Lopšelio-darželio įgaliotam asmeniui.

IV. SKYRIUS

ATSPARUMO KORUPCIJAI POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS, ETIKOS IR ANTIKORUPCINIO ELGESIO TAISYKLIŲ PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

23. Lopšelyje-darželyje atsakingas už etikos ir korupcijai atsparios aplinkos kūrimą etikos ir antikorupcinio elgesio komisijos pirmininkas.

24. Kiti lopšelio-darželio darbuotojai prie antikorupcinės aplinkos kūrimo ir palaikymo prisideda pagal kompetenciją.

25. Informaciją apie lopšelio-darželio darbuotojų galimus pažeidimus nagrinėja, Taisyklių pažeidimų prevencines priemones nustato bei darbuotojus praktinio taisyklių taikymo klausimais konsultuoja etikos ir antikorupcijos komisijos nariai.

26. Etikos ir antikorupcinio elgesio komisijos situacijos nagrinėjimo procedūrą pradeda gavusi rašytinę informaciją (pranešimą, darbuotojo skundą, visuomenės informavimo priemonių paskelbtą ar kitokią) apie darbuotojo galimai padarytą Taisyklių pažeidimą. Etikos ir antikorupcinio elgesio komisija situacijos nagrinėjimo procedūrą gali pradėti ir savarankiškai.

27. Etikos ir antikorupcinio elgesio komisija su priimtu sprendimu supažindina lopšelio-darželio vadovą, jei reikia Darbo tarybos narius. Sprendimą dėl tolimesnių veiksmų, drausminės nuobaudos skyrimo, atsižvelgdamas į etikos ir antikorupcijos komisijos išvadą, priima lopšelio-darželio vadovas.

V. SKYRIUS

ETIKOS IR ANTIKORUPCINIO ELGESIO TAISYKLIŲ REIKALAVIMŲ LAIKYMASIS

28. Visi Lopšelio-darželio darbuotojai privalo susipažinti su Etikos ir antikorupcinio elgesio taisyklėmis ir įsipareigoti laikytis jame nustatytų reikalavimų.

29. Lopšelio-darželio darbuotojai apie korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką Lietuvos Respublikos prokuratūrai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai arba kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai privalo pranešti asmeniškai arba per lopšelio-darželio etikos ir antikorupcijos komisiją per įmanomai trumpiausią laiką nuo sužinojimo momento, jeigu gauna duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad buvo padaryta ir (ar) daroma ši veika ir (ar) rengiamasi ją daryti.

30. Nepriklausomai nuo informacijos pateikimo būdo, lopšelyje-darželyje gauta informacija, apie galimą įstatymų ir (ar) Etikos ir antikorupcinio elgesio taisyklių nuostatų pažeidimą, turi būti iširta sąžiningai ir nuodugniai, teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

31. Lopšelis-darželis netoleruoja jokio neigiamo poveikio apie pažeidimus pranešusių darbuotojų atžvilgiu. Lopšelis-darželis garantuoja apie pažeidimus pranešančių asmenų konfidencialumą ir imasi visų priemonių, kad tokie asmenys būtų apsaugoti nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių.

VI. SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Etikos ir antikorupcinio elgesio taisyklės yra Lopšelio-darželio darbo tvarkos taisyklių ir kitų norminių aktų sudėtinė dalis.

33. Pasikeitus Lopšelio-darželio veiklos aplinkai (socialinei, teisinei, ekonominei), remiantis įgyta nauja patirtimi, Etikos ir antikorupcinio elgesio taisyklės gali būti keičiamos, papildomos.

34. Etikos ir antikorupcinio elgesio taisyklės skelbiamos viešai.
